

JUSTITSMINISTERIET

Administrationsafdelingen

Dato: 03. februar 2015
Dok.: 1481057

UDKAST TIL TALE

til brug for besvarelsen torsdag den 5. februar 2015 af
samrådsspørgsmål P fra Folketingets Retsudvalg

Samrådsspørgsmål P:

”Vil ministeren redegøre for, hvordan regeringen vil opgradere sikkerheden i landets retssale, herunder oplyse hvor og hvornår regeringen vil finde og afsætte de manglende beløb til finansieringen og hvilket beløb, der vil blive afsat, når finansieringen nu tilsyneladende er faldet mellem to stole i Finanslovsforhandlingerne?”

[Indledning]

1. Københavns Byret var ramme for en dybt tragisk begivenhed i september sidste år, da to personer blev skudt i rettens lokaler.

Selv om den slags hændelser ikke er noget, som vi normalt oplever i Danmark, er der efterfølgende grund til at stoppe op, når sådan noget sker, og se på, om vi gør det godt nok. For

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

regeringen er meget optaget af, at domstolene er et sikkert og trygt sted at færdes.

Det skal være trygt at gå på arbejde for de mange, som har deres daglige gang ved domstolene. Og den brede offentlighed skal også opleve trygge og sikre rammer ved domstolene.

Ingen tvivl om det.

2. Derfor er det også et meget vigtigt emne, vi taler om i dag, hvor det drejer sig om balancen mellem tryghed fra rettens ansatte og brugere og det forhold, at domstolene skal fremstå åbne og tilgængelige.

Sådan som vi gerne vil have det i det danske samfund.

[Domstolsstyrelsens oplæg]

3. På baggrund af den forfærdelige episode i Københavns Byret har Justitsministeriet været i dialog med Domstolsstyrelsen om sikkerheden ved domstolene.

Domstolsstyrelsen har udarbejdet et oplæg om sikkerheden i de danske retsbygninger, og har peget på en række tiltag, som efter Domstolsstyrelsens vurdering vil kunne styrke sikkerheden ved domstolene.

Det er ikke muligt at imødekomme alle ønskerne fuldt ud på én gang.

Men der vil være mulighed for, at der kan gennemføres en række sikkerhedstiltag ved at anvende opsparede midler – svarende til ca. 15 mio. kr. – til at højne sikkerheden.

[Udmøntning]

5. Domstolene forventer at udmønte midlerne til en række nye initiativer, som kan medvirke til at øge trygheden og sikkerheden ved domstolene:

- For det første vil alle medarbejdere med borgerkontakt ved retterne blive uddannet i konflikthåndtering og håndtering af psykisk syge. Uddannelsen har til formål at give medarbejderne redskaber til bedre at kunne håndtere tilspidsede og konfliktfyldte situationer.
- For det andet vil der blive etableret en sikkerhedsorganisation, som skal varetage den overordnede sikkerhed ved domstolene. Sikkerhedsorganisationen skal bl.a. yde systematisk rådgivning og bistand til retterne og koordinere sikkerheden på tværs af retterne.
- For det tredje vil der blive indkøbt nødvendigt sikkerhedsudstyr, herunder videoovervågning, metalscannere, alarmknapper mv.

Derudover vil domstolene se på muligheden for, at flere sager afvikles via videolink, og tage initiativ til, at samarbejdet med andre myndigheder om risikovurderinger styrkes.

Jeg er tilfreds med, at der således bliver iværksat en række konkrete tiltag, som vil højne sikkerhedsniveauet ved domstolene.

6. [Behov for mere?]

Jeg har herudover bedt Domstolsstyrelsen overveje, om der kan iværksættes yderligere initiativer, som vil kunne medvirke til at skabe øget tryghed og sikkerhed ved domstolene.

Det kunne for eksempel være, at der i praksis bliver gjort nogle konkrete erfaringer med permanent adgangskontrol. Domstolsstyrelsen kunne eksempelvis i en afgrænset periode indføre adgangskontrol ved udvalgte retter.

Formålet vil – udover at samle konkrete erfaringer – være at se på, i hvilket omfang permanent adgangskontrol bidrager til sikkerheden og medarbejdernes og brugernes oplevelse af tryghed.

7. Det centrale for mig er, at vi får nogle konkrete erfaringer med en række initiativer, så vi bedre kan vurdere, hvordan vi skaber tryghed for de ansatte og brugerne af domstolene.

Samtidig ligger det mig meget på sinde, at domstolene fortsat er præget af åbenhed, og at offentligheden som udgangspunkt har fri adgang til at overvære retsmøder.

8. [Balance]

Det er i den forbindelse også relevant at spørge sig selv, hvor meget mere kontrol og overvågning ved offentlige bygninger i Danmark vi ønsker?

Jeg er hvert fald af den opfattelse, at øget kontrol skal opvejes mod andre tiltag, som vil kunne have den samme – eller bedre – effekt.

Danmark er nemlig også kendetegnet ved, at folk generelt har tillid til hinanden, og at hovedparten af os kan forvalte den tillid på en fornuftig måde.

Derfor er det heldigvis meget sjældent, at vi oplever en så tragisk begivenhed, som den ved Københavns Byret den 16. september 2014.

9. Dermed dog ikke sagt, at vi ikke skal tage sikkerheden ved domstolene alvorligt.

For det skal vi.

Men det centrale er at skabe den rigtige balance og proportionalitet i de konkrete tiltag, som vi gennemfører.

10. [Afslutning]

Afslutningsvist er det værd at bemærke, at Folketinget i december 2013 vedtog en ændring af retsplejeloven, som bl.a. har til formål at højne sikkerheden ved de danske domstole.

Lovændringen skaber bl.a. hjemmel til, at der kan foretages sikkerhedskontrol i form af visitationer af publikum, når sikkerhedsmæssige hensyn taler herfor.

Justitsministeriet vil sammen med Domstolsstyrelsen snart afslutte drøftelserne om udformningen af en bekendtgørelse, som vil medføre, at de nye regler om visitation kan træde i kraft. De nye regler er bl.a. nødvendige for, at den førnævnte ordning med adgangskontrol ved visse retter kan iværksættes.

11. Derudover er der med lovændringen indført en ordning, hvor landsretterne og byretterne – når særlige sikkerhedsmæssige hensyn tilsiger det – sættes i en særlig sikret retssal. I første omgang etableres en særlig sikret retsbygning ved Vestre Fængsel, som forventes at stå færdig primo 2019.

12. Det er min opfattelse, at vi med de besluttede initiativer og en tidsbegrænset ordning med adgangskontrol kan finde den rette balance mellem at igangsætte initiativer, som vi ved virker, og samtidig opbygge erfaringer, som kan danne grundlag for eventuelle yderligere initiativer, når ordningen er afsluttet.

Med hensyn til finansiering af en sådan tidsbegrænset ordning med adgangskontrol, så er jeg bekendt med, at domstolene havde et overskud i 2014 på ca. 15 mio. kr.

Jeg er indstillet på at udmønte dette beløb, så domstolene kan anvende det til ordningen i 2015.

Tak for ordet.